

4.12.2025

Maanomistajan kuuleminen luonnonsuojelulain 64 §:n mukaisen luontotyypin esiintymän suojelua koskevassa asiassa

Luontotyyppi-inventointi

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus (myöh. ELY-keskus) inventoi kesällä 2024 luonnonsuojelulain (9/2023) 64 §:ssä tarkoitettujen suojeltujen luontotyyppien esiintymistä toimialueellaan. Luontotyyppi-inventoinnin tavoitteena oli löytää arvokkaat kohteet. Varsinais-Suomen ELY-keskus tekee luonnonsuojelulain mukaisia suojelupäätöksiä inventoinneissa löytyneille luonnonsuojelulain mukaisille suojelluille luontotyypeille. Suojelupäätöksessä on määriteltävä suojellun luontotyypin esiintymän rajat. Rajausten tavoitteena on turvata luontotyyppien ominaispiirteiden säilyminen.

Kiinteistöillä 609-73-36-3 (Fortum Power and Heat Oy), 609-73-36-8 (Fortum Power and Heat Oy), 609-430-1-18-M618 (Porin Satama Oy) ja 609-73-14-2 (Porin kaupunki) sijaitseva kohde inventoitiin ELY-keskuksen toimesta 23.7.2024. Inventointi osoitti, että liitekarttaan merkityllä alueella on luonnonsuojelulain 64 §:n 1 momentin kohdassa 7 ja luonnonsuojeluasetuksen (1066/2023) 4 §:n 1 momentin kohdassa 7 tarkoitettu suojeltu luontotyyppi, *keto*.

Luonnonsuojeluasetuksen 4 §:n mukaan kedolla tarkoitetaan aluetta, joka on luontaisesti tai perinteisen maankäytön muovaamana syntynyt, pääosin puuton ja matalakasvuinen kuiva niitty hiekka-, sora- tai moreenimaalla.

Rajattava kohde sijaitsee Porin Tahkoluodolla. Kohteen kokonaispinta-ala on noin 1,5 ha ja sijoittuu neljän edellä mainitun kiinteistön alueelle. Alueella on vireillä Tahkoluoto-Paakarit osayleiskaava.

Keto on syntynyt perinteisen maankäytön muovaamana. Keto on pääasiassa karua pienruohoketoa sekä heinäketoa. Alueella on luontaisesti myös kiveä. Kasvillisuus alueella vaihtelee, mutta tavanomaisia lajeja ovat muiden muassa ahopukinjuuri, kissankello, ketohopeahanhikki, nurmilaukka, siankärsämö sekä ahomansikka. Alueella on laaja nurmilaukkaesiintymä, joka lukeutuu Satakunnan hienoimpiin. Keltamataraa (vaarantunut, VU) ja ketoneilikkaa

4.12.2025

(silmälläpidettävä, NT) kasvaa myös alueella. Muita lajeja ovat isomaksaruoho, törrösara, valkopeippi ja ahopäivänkakkara. Pensaskerroksessa kasvaa laikuittain muiden muassa punaherukkaa, taikinamarjaa, lehtotuomea, vadelmaa sekä paikoitellen katajaa. Kohteella kasvaa myös yksittäisiä mäntyjä ja koivuja sekä kuvion läntistä laitaa reunustaa koivut. Kasvillisuus kuviolla on edustavaa, vaikka se on paikoitellen heikentynyt ja vaatii hoitotoimia jatkossa määrävälein. Alueella on myös muinaisjäänös, joka osittain sijaitsee kedolla.

Alueen hävittämistä ja heikentämistä kieltä

Luonnonsuojelulain 64 §:n 2 momentin suojeltuihin luontotyyppisiin kuuluvia luonnontilaisia tai luonnontilaiseen verrattavia alueita ei saa muuttaa niin, että luontotyyppin ominaispiirteiden säilyminen kyseisellä alueella vaarantuu. Luontotyyppin ominaispiirteitä ovat tietynlainen kallio- ja maaperä sekä niiden vesi- ja ravinnetalous ja näihin olosuhteisiin luontaisesti sopeutuneet eliölajit ja eliöyhdyskunnat.

Luonnonsuojelulain 64 §:n 2 momentin mukaan suojellun luontotyyppin esiintymän hävittämistä ja heikentämistä kieltä tulee voimaan, kun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on päätöksellään määritellyt suojeltuun luontotyyppiin kuuluvan esiintymän rajat ja antanut päätöksen tiedoksi alueen omistajille ja haltijoille. Edellä mainittu suojelupäätös ei muuta alueen omistusoloja vaan maanomistus säilyy ennallaan.

Varsinais-Suomen ELY-keskus katsoo, että muun muassa seuraavat toimenpiteet saattavat hävittää tai heikentää suojellun luontotyyppin ominaispiirteitä:

- rakennelmien, rakennusten tai teiden rakentaminen;
- maa-ainesten tai kaivoskivennäisten ottaminen;
- ojittaminen tai muun vesitalouden muuttaminen;
- kedolle luontaisen kasvillisuuden poistaminen, hävittäminen tai vahingoittaminen
- vieraslajien leviäminen
- moottoriajoneuvolla liikkuminen muutoin kuin alueen luonnonhoitotoimien yhteydessä
- kaikenlainen muu toiminta, joka saattaa vaikuttaa epäedullisesti alueen ominaispiirteiden säilymiseen

Alueen hoito ja merkintä

Suojellun luontotyyppin esiintymän aluetta voidaan tarvittaessa hoitaa maanomistajan suostumuksella ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla. Alueelle liikkuminen kedon hoitamiseksi tulee turvata.

4.12.2025

Jättipalsamin leviäminen uhkaa kohteen luontaista lajistoa ja sen luonnon monimuotoisuutta. Vieraslajien mm. jättipalsamin osalta tulee noudattaa lakia vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta 1709/2015 muutoksineen. Vieraslajien poistoa voi tehdä alueella. Muinaisjäännösalueella hoidosta on tarpeen sopia museoviranomaisten kanssa. Sähkölínjakäytävän hoito on sallittua nykyiseen tapaan.

Luonnonsuojelulain 21 §:n mukaan luontotyyppin ennallistamista, kunnostusta ja hoitoa edistäviin toimenpiteisiin voidaan myöntää harkinnanvaraista tukea (valtion talousarviossa vahvistetun enimmäismäärän rajoissa). Tuki koostuu tavaroista ja palveluista. ELY-keskus voi myöntää tukea hakemuksesta tai maanomistajan kirjallisella suostumuksella. Jos tuki edistää tuen saajan taloudellista toimintaa, se voidaan myöntää ainoastaan hakemuksen perusteella.

ELY-keskuksen päätöksestä tehdään merkintä kiinteistörekisteriin (luonnonsuojelulaki 63 § 3 momentti).

Poikkeaminen hävittämis- ja heikentämiskiellosta

ELY-keskus voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen luonnonsuojelulain 64 §:n 2 momentin kiellosta, jos kyseisen luontotyyppin suojelutavoitteet eivät huomattavasti vaarannu tai luontotyyppin suojelu estää yleisen edun kannalta erittäin tärkeän hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen eikä hankkeelle tai suunnitelmalle ole teknisesti ja taloudellisesti toteutettavissa olevaa vaihtoehtoa (luonnonsuojelulaki 66 §).

Korvaussäännös

Valtion korvausvelvollisuudesta on säädökset luonnonsuojelulain 111 §:ssä. Jos luonnonsuojelulain 64 §:n nojalla tehdystä päätöksestä aiheutuu maanomistajalle merkityksellistä haittaa, on valtio maanomistajan niin vaatiessa velvollinen korvaamaan haitan. Korvausvelvollisuus ei synny ennen kuin omistaja on 111 §:n 3 momentin nojalla hakenut lupaa poiketa kiellosta ja hakemus on hylätty. Jos on ilmeistä, ettei luvan myöntämiselle ole edellytyksiä, toimitus korvauksen määrittämiseksi voidaan panna vireille ilman luvan hakemista.

Kuuleminen

Varsinais-Suomen ELY-keskus valmistelee luontotyyppin suojelua koskevan päätöksen antamista liitekarttaan merkityllä alueella.

Tässä yhteydessä Varsinais-Suomen ELY varaa teille tilaisuuden hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaisesti lausua mielipiteenne ja antaa selityksenne edellä selostetussa asiassa. Porin kaupunkia pyydetään lausumaan omistamansa kiinteistön lisäksi myös koko suojeluun suunnitellusta alueesta kaavoituksen näkökulmasta.

4.12.2025

Mahdollinen mielipide pyydetään toimittamaan viimeistään 31.12.2025. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon sähköisesti (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) tai kirjeenä osoitteeseen Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, PL 236, 20101 Turku viittauksella asian diaarinumero (VARELY/7684/2025).

Mielipiteen toimittamatta jättäminen määräajassa ei estä asian ratkaisemista.

Valtion aluehallinto uudistuu vuodenvaihteessa. Asian käsittely jatkuu 1.1.2026 Lupa- ja valvontavirastossa.

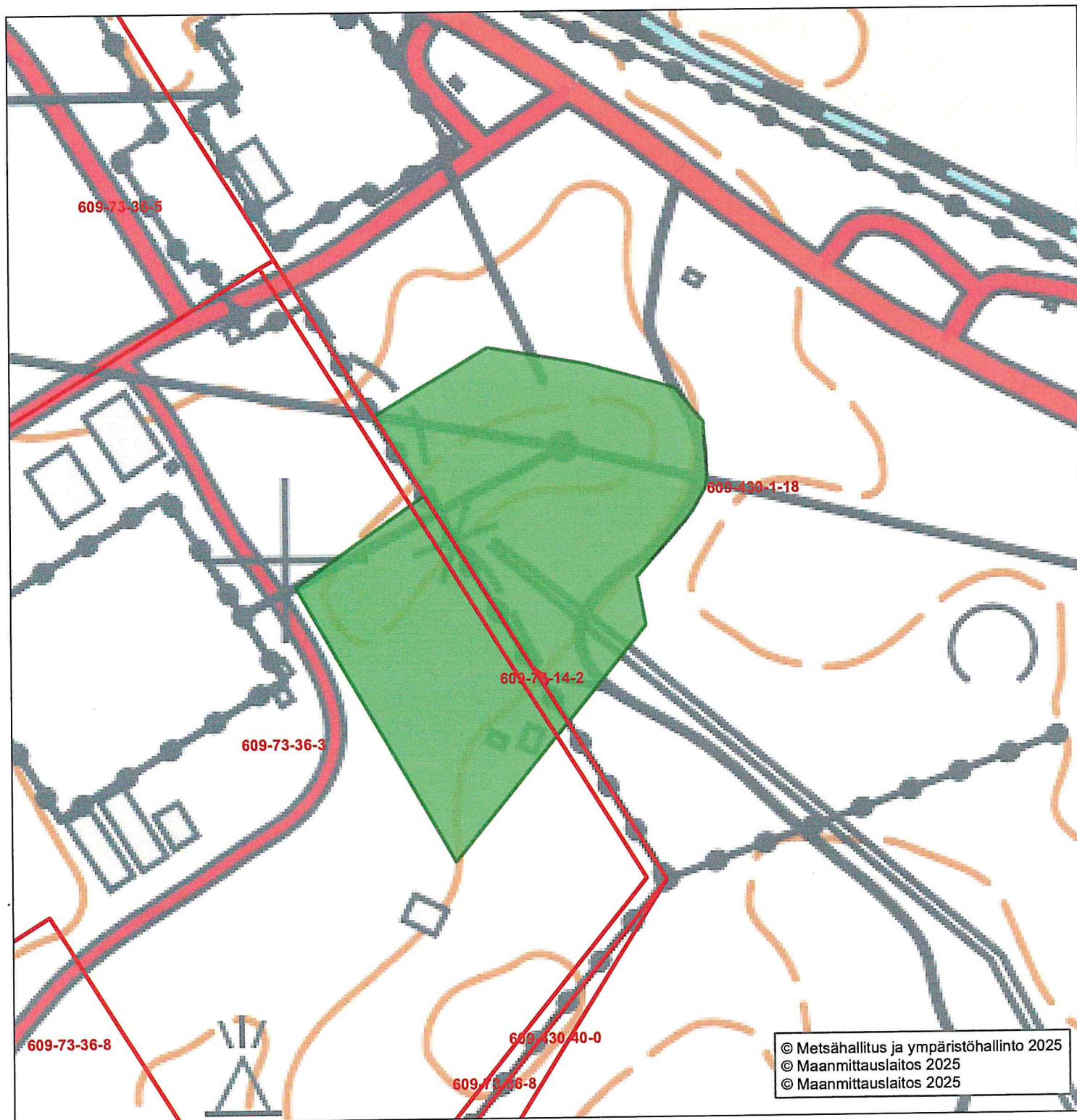
Lisätiedot

Suojellun luontotyyppin esiintymän rajausta on osoitettu liitteenä olevalla kartalla. Lisätietoja antaa tarvittaessa ylitarkastaja Katarina Pessa puh. 0295 022 172 katarina.pessa@ely-keskus.fi ja ylitarkastaja Iiro Ikonen puh. 0295 022 869 iiro.ikonen@ely-keskus.fi.

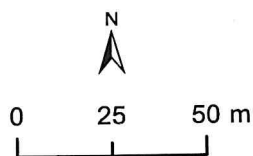
Liitteet**Kartta**

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Katarina Pessa ja ratkaissut ylitarkastaja Teija Jokinen.

Liite 1

 rajausesitys

Koordinaatisto: ETRS TM35FIN
Varsinais-Suomen ELY-keskus

HUOM! Kartan tausta-aineistot ja
kiinteistörajat ohjeellisia

Tämä asiakirja VARELY/7684/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/7684/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Pessa Katarina 04.12.2025 08:19

Ratkaisija Jokinen Teija 04.12.2025 10:10